

«Οι νέοι καλλιτέχνες θεωρούνται αναλώσιμοι»

Η 28χρονη χορεύτρια και χορογράφος Λενιώ Κακλέα μιλάει για το έργο που θα παρουσιάσει στο Φεστιβάλ Αθηνών στις 12 και 13 Ιουνίου

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Πιστεύω ότι ένας από τους λόγους που κατάφερα να μείνω στη Γαλλία είναι επειδή οι Γάλλοι, εκτός από το κρασί, εκτιμούν πολύ τον ελεύθερο χρόνο τους και τον διεκδικούν

Η 28χρονη Λενιώ Κακλέα, χορεύτρια και χορογράφος που ζει κι εργάζεται στη Γαλλία, μετά το «matter of act» που είχε παρουσιάσει το 2009 καθοδηγώντας επί σκηνής οχτώ φιλότεχνους... κοινούς θνητούς, επιστρέφει στο Φεστιβάλ Αθηνών με μια αινιγματική όσο και ερεθιστική παράσταση. Το «arranged by date», που θα ερμηνεύσει στις 12 και 13 του μηνός στην Πειραιώς 260, είναι μια δική της υβριδική δημιουργία, όπου οι διαδοχικές κινήσεις του σώματος παντρεύονται με την προφορική αφήγηση κι όπου αντί άλλης μουσικής υποστήριξης προτείνεται μια χορογραφία ανθρώπινων ήχων!

Αφετηρία της ιστορίας, που θα ξεδιπλώσει η Κακλέα μ' όλα τα εκφραστικά της μέσα, είναι κάτι που μπορεί να συμβεί στον καθένα: ένα ξαφνικό μπλακ άουτ που σβήνει πρόσκαιρα από τη μνήμη τον κωδικό τής πιστωτικής μας κάρτας. Στην ουσία, ωστόσο, εκείνο που φιλοδοξεί να μεταδώσει είναι το προσωπικό της σχόλιο για το πώς η σύγχρονη κωδικοποιημένη πραγματικότητα μας μεταμορφώνει σε θλιβερά και ουδέτερα ανθρωποειδή ρομπότ. Κάτι που προϋποθέτει σκέψη, κότσια, παιδεία και ανεξάντλητη διάθεση για πειραματισμούς.

Πυροδοτεί τη φαντασία

Το «arranged by date», όπως εξηγεί, «είναι ένα έργο αργό, κατευναστικό, χωρίς εκρήξεις πάθους, που εστιάζει στην εξερεύνηση της λειτουργίας της μνήμης και της σχέσης που διατηρούμε με το χρήμα, μέσα από ένα συγκεκριμένο ατομικό γεγονός μικρής εμβέλειας. Δεν αναφέρεται ευθέως στην οικονομική κρίση, μιλάει για το πώς ενσωματώνουμε τους κοινωνικούς μηχανισμούς ελέγχου. Ενας τέτοιος δεν είναι το τραπεζικό σύστημα;».

Την πετύχαμε στην παρισινή Καρτουσερί, ένα χώρο ταυτισμένο με την Αριάν Μνουσκίν και το Θέατρο του Ηλιου, όπου αυτές τις μέρες ερμηνεύει ένα 25λεπτο σόλο, καρπό της παρθενικής της συνεργασίας ως χορεύτριας με τη Λουσίιντα Τσάιλντς. Ως χορογράφος, πάντως, δουλεύει κοντά της εδώ και μήνες, για την προετοιμασία της όπερας «Αλέξανδρος» του Χέντελ που σκηνοθετεί η Τσάιλντς και η οποία θα παρουσιαστεί από την Καμεράτα, επίσης στο πλαίσιο του φετινού Φεστιβάλ Αθηνών. Μέσα από τέτοιες συναντήσεις προχωράει η Κακλέα μπροστά. Η δουλειά της κορυφαίας Αμερικανίδας χορογράφου «με αγγίζει βαθιά», λέει, «και πυροδοτεί τη φαντασία μου. Η λακωνικότητά της και ο ευθύβολος τρόπος με τον οποίο προσεγγίζει την ουσία των πραγμάτων συνιστούν για μένα πολύτιμο μάθημα».

Γόνος καλλιτεχνικής οικογένειας -του σκηνοθέτη Γιάννη Κακλέα και της πρόσφατα χαμένης χορογράφου Χ. Ανταχοπούλου- και απόφοιτος της Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης, η Λενιώ Κακλέα έφυγε το 2005 με υποτροφία της Κούλας Πράτσικα για το Παρίσι, γεμάτη λαχτάρα ν' ακολουθήσει την αποκαλούμενη εννοιολογική σχολή που ανθούσε εκεί. Με άλλα λόγια, ήθελε να συμμετάσχει σ' ένα ρεύμα που επεδίωκε τον επαναπροσδιορισμό της έννοιας του σύγχρονου χορού ως μέρους των παραστατικών τεχνών και ν' ακονίσει τη σκέψη της πάνω στην πολιτική του θεάματος σε μια περίοδο καλπάζοντος φιλελευθερισμού.

«Οι χορογράφοι της γενιάς μου», λέει, «βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τις ανάγκες της παγκοσμιοποιημένης αγοράς, που αποδείχτηκαν εξαιρετικά επιθετικές. Τα νέα πρόσωπα θεωρούνται πλέον αναλώσιμα και υπό το κράτος του ατομικισμού και του ανταγωνισμού η έννοια της ομάδας δέχτηκε τεράστιο πλήγμα, σχεδόν εξοντώθηκε. Οσο όμως διαλύονται οι ομάδες τόσο φτωχαίνουν και τα υλικά μας. Πολλά μυαλά μαζί δουλεύουν καλύτερα από ένα... Τι εναλλακτικές λύσεις υπάρχουν; Αυτές ψάχνουμε, προσπαθώντας να επαναδιοργανωθούμε. Η δική μας απάντηση, σ' αυτή την τόσο μεταβατική εποχή, είναι η αντίσταση στα καθιερωμένα. Η εννοιολογική γενιά δημιούργησε πολύ ωραίες παραστάσεις, διευρύνοντας όλο και περισσότερο τα όρια ανάμεσα στο θέατρο, το χορό, τη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο».

Περίοδος ενδοσκόπησης

Έχοντας μαθητεύσει πλάι στην Εμανουέλ Ουίν, τον Μπορίς Σαρμάτς ή την Κλαούντια Τριότζι μεταξύ άλλων κι έχοντας ανακαλύψει μέσω Παρισίων από την αμερικανική πρωτοπορία μέχρι τον γιαπωνέζικο σύγχρονο χορό, η Λενιώ Κακλέα έχει πια καταφέρει να υποστηρίξει η δουλειά της τόσο από γαλλικούς όσο και από ελληνικούς πολιτιστικούς θεσμούς. Σε προσωπικό επίπεδο, ωστόσο, «ζω μια πολύ ασκητική ζωή», ομολογεί. «Παλιότερα ήμουν πιο εξωστρεφής, αλλά τώρα διανύω περίοδο ενδοσκόπησης».

Μέχρι πότε άραγε θα ζει μακριά από την Ελλάδα; Αγνωστο. «Μένω στη Γαλλία αλλά ταξιδεύω συνεχώς. Τα πρώτα χρόνια, επειδή δεν μιλούσα γαλλικά, στις καθημερινές μου συναλλαγές ένιωθα μια υποψία ξеноφοβίας. Ως λευκή Ευρωπαία, όμως, ουδέποτε έπεσα θύμα ρατσισμού. Πιστεύω ότι ένας από τους λόγους που κατάφερα να μείνω στη Γαλλία είναι επειδή οι Γάλλοι, εκτός από το κρασί, εκτιμούν πολύ τον ελεύθερο χρόνο τους και τον διεκδικούν. Ποτέ φέρ' ειπείν δεν θα χαρακτηρίσουν τους Έλληνες... τεμπέληδες. Γενικά, σ' αυτά τα χρόνια της κρίσης, είναι απέναντί μας ιδιαίτερα υποστηρικτικοί».